

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **H.T.C.**, Ev. č. x, narozený ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, bytem ...
zastoupený advokátem JUDr. Zdeňkem Veberem, se sídlem Purkyňova 10, Plzeň

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2017, č. j. OAM-744/ZA-ZA11-HA08-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana ve smyslu ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce v žalobě požadoval náhradu nákladů řízení.
2. Žalobce v úvodu žaloby konstatoval, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal z důvodu legalizace pobytu na území ČR, neboť pozbyl pobytové oprávnění a na českém

území hodlá i nadále pracovat. Návrat do vlasti žalobce odmítá, protože tam nemá žádné zázemí a po návratu do vlasti má strach z perzekuce ze strany tamního komunistického režimu. Následně žalobce citoval ustanovení § 12 písm. b) a § 14 zákona o azylu.

3. Žalobce dále namítal, že žalovaný se nedostatečně vypořádal s tvrzením žalobce, že již jeden člen jeho rodiny byl perzekuován režimem ve Vietnamu a byl z důvodu svých názorů uvězněn. Žalobce měl zcela důvodnou obavu, že jako příbuzný, který není člen vládnoucí komunistické strany, bude po svém návratu perzekuován stejným způsobem. Správní orgán tuto skutečnost zcela ignoroval, v odůvodnění svého rozhodnutí se s ní nevypořádal a rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné.
4. Žalobce také uvedl, že k otázce humanitárního azylu se žalovaný vyjádřil tak, že po zvážení všech okolností došel k závěru, že nebyly splněny podmínky zvláštního zřetele hodné pro jeho udělení. Žalovaný zde odkázal mj. na zprávy mezinárodních organizací, které však dle konstatování žalobce nemají s realitou život ve Vietnamu nic společného. Velká část obyvatelstva žije pod hranicí chudoby a bez zázemí, které žalobce ve svém domovském státě postrádá, lze očekávat, že bude žít na ulici bez šance na jakékoliv zlepšení. Žalobci byl zrušen dlouhodobý pobyt v ČR z malicherného důvodu, kterým je nedoplatek na sociálním zabezpečení, když tento vznikl nikoliv z důvodu na straně žalobce, ale z důvodu jednak na straně jeho zmocněnce, který mu tuto skutečnost nesdělil a jednak na straně příslušného správního orgánu, který nedoručil oznámení, popř. rozhodnutí o nedoplatku přímo žalobci. Touto otázkou se měl dle názoru žalobce správní orgán zabývat důkladněji a ve svém rozhodnutí ji zohlednit.
5. Žalovaný uvedl, že finance, které posílají zahraniční pracovníci svým rodinám ve Vietnamu, jsou při místní absenci sociálního zabezpečení zcela zásadní položkou, která umožňuje místním vyrovnat se s tímto handicapem. Na žalobcovo příjmech v ČR jsou závislí zejména jeho rodiče, kteří jsou v důchodovém věku, bez vlastního příjmu a při praktické neexistenci důchodového systému ve Vietnamu zcela finančně nesoběstační. Je zde tedy zcela jistě i humanitární stránka věci, která měla být zohledněna. Pokud žalovaný obsáhle citoval ze zprávy Human Rights Watch avšak ve své podstatě z jejího obsahu neučinil žádný relevantní závěr vztahující se přímo k žalobci, je toto odůvodnění rovněž nepřezkoumatelné a nedostatečné.
6. S ohledem na shora uvedené žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
7. Žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou, neboť má za to, že řádně zjistil skutkový stav věci a shromáždil k daným zjištěným podklady a dbal na to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu. V rámci seznámení s podklady rozhodnutí uvedl událost, kterou dříve nesdělil, a to, že jeho bratranec psal do vietnamského časopisu Nhat Tan, který je vydáván tady v České republice, a že po návratu do Vietnamu v loňském roce byl zadržen a vězněn měsíc, pak ho propustili díky známostem, které má ve Vietnamu. Žalovaný uvedl, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území České republiky, hlavním důvodem podání jeho žádosti je tedy legalizace pobytu na území České republiky, jelikož žalobce vlastním zaviněním přišel o pobytové oprávnění. Ve věci žádosti žalobce o dlouhodobý pobyt na území ČR bylo řízení

o žádosti zastaveno, neboť ani po opakované výzvě a v poskytnuté lhůtě neodstranil nedostatky žádosti, neboť nedoložil zákonem stanovené náležitosti potřebné k vyhovění žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR. Žalovaný je toho názoru, že žalobce musí svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoli prostřednictvím správního řízení o udělení mezinárodní ochrany. Pro účely legalizace pobytu na území ČR není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu, který v § 12 zákona o azylu taxativně vyjmenovává důvody pro udělení azylu a snahu o legalizaci pobytu mezi ně rozhodně neřadí. Žalobce žije v ČR již řadu let, o mezinárodní ochranu požádal až nyní, kdy mu zcela reálně hrozilo vycestování z území ČR.

8. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace a ve vlasti se neúčastnil jakýchkoliv aktivit politického charakteru, nijak veřejně se neangažoval a neměl ve vlasti rovněž žádné problémy s vietnamskými státními orgány nebo bezpečnostními složkami. Žalovaný ani nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.
9. Žalovaný také posoudil, zda žalobce splňuje podmínky pro přiznání azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu a pro přiznání humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona. Na základě posouzení případu žalobce, žalovaný azyl podle § 13 a § 14 zákona o azylu neudělil.
10. Žalovaný se rovněž domníval, že se řádně vypořádal se skutečnostmi tvrzenými v průběhu správního řízení žalobcem v odůvodnění doplňkové ochrany ve smyslu § 14a a § 14b a neshledal, že by v jeho případě byly dány důvody pro její udělení.
11. Na závěr žalovaný uvedl, že se při posuzování žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany nedopustil žádné nezákonnosti. Napadené rozhodnutí bylo podle názoru žalovaného vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem a to na základě dostatečných a řádným způsobem opatřených podkladů. Správní orgán se podrobně a individuálně zabýval tvrzeními žalobce a neshledal je azylově relevantními.
12. S ohledem na shora uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.
13. **Soud neshledal žalobu důvodnou.**
14. Soud ve věci rozhodoval v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť žalovaný ani žalobce k výzvě soudu nevyslovili svůj nesouhlas s takovým způsobem projednání věci.

15. Podle § 12 zákona o azylu „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
16. Dle § 14 zákona o azylu „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
17. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“
18. Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu „Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“
19. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce si dne 8. 9. 2017 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, z důvodu ukončení jeho pobytu v ČR. Chce i nadále podnikat v ČR a do vlasti se nechce vrátit. Důvodem je také to, že se nechce vrátit k manželce do Vietnamu a chce se rozvést. Ve Vietnamu by musel začít od začátku. V ČR může podnikat, má zde kamarády a podnikatelské kontakty. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je dobrý. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce mimo jiné uvedl, že do ČR přicestoval z Vietnamu v roce 2008. Po příjezdu do ČR získal dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. V průběhu povoleného dlouhodobého pobytu navštěvoval i svou domovskou zemi. Dále žalobce uvedl, že dlouhodobý pobyt mu byl ukončen z důvodu dluhu na sociálním pojištění. Následně tedy žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany.
20. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť žalobce v ČR pozbyl pobytové oprávnění a na českém území hodlá i nadále pracovat. Návrat do vlasti odmítá kvůli neexistenci tamního zázemí, neboť s manželkou, která ve vlasti žije, se hodlá rozvést.
21. Zdejší soud nejprve odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003, který uvádí, že „Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území

ČR.“ Dále se ke stejnému tématu vyjadřuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, podle něhož *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v ČR, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, který tento upravuje.“* Soud tedy uvádí, že pro účely legalizace pobytu na území ČR není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu, který v ustanovení § 12 taxativně vyjmenovává důvody pro udělení azylu a snahu o legalizaci pobytu mezi ně rozhodně neřadí.

22. Žalobce se obával, že by byl v případě návratu do Vietnamu perzekuován, jelikož člen jeho rodiny byl režimem ve Vietnamu perzekuován a uvězněn. Zdejší soud k této námitce uvádí, že žalobce tuto skutečnost v žádosti o vydání mezinárodní ochrany neuvedl a nepoukázal na to, ani při pohovoru k žádosti. Až v rámci seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí žalobce konstatoval, že jeho bratranec psal do vietnamského časopisu Nhat Tan, který je vydáván v ČR. Po návratu do Vietnamu byl bratranec zadržen a měsíc vězněn. Díky známostem, které ve Vietnamu má, byl propuštěn. Správní orgán na tuto skutečnost v napadeném rozhodnutí poukázal, avšak zcela v souladu s názorem zdejšího soudu na ni nekladl důraz. Žalobce ani neuvedl, z jakého důvodu se obává, že by byl perzekuován režimem ve Vietnamu, kromě toho, že je příbuzným dotyčné osoby, která byla perzekuována a současně, že není členem tamní vládnoucí komunistické strany. Je nutné dále konstatovat, že žalobce obavu z režimu v domovském státě ve své azylové žádosti neuvedl. Úkolem žalovaného bylo toliko posoudit žalobcem výslovně uvedené okolnosti jeho azylového příběhu, neboť jsou to právě žadatelé o mezinárodní ochranu, na nichž leží prvotní břemeno tvrzení (k tomu srov. rozsudek NSS č. j. 4 Azs 103/2007-63; obdobně také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86: *„Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů.“*). Úlohou správního orgánu tudíž není azylově relevantní důvody ve prospěch žadatele domýšlet nebo jakkoli aktivisticky zjišťovat jeho postoje.

23. K námitce, že se žalovaný měl důkladněji zaměřit na zrušení dlouhodobého pobytu žalobce, soud uvádí, že žalovaný nebyl povinen se zabývat, z jakého důvodu byl žalobci zrušen dlouhodobý pobyt na našem území. Žalobce byl po vydání rozhodnutí týkající se zrušení dlouhodobého pobytu oprávněn podat proti tomuto rozhodnutí žalobu a bránit se tak dle jeho názoru nezákonnému rozhodnutí.

24. K institutu humanitárního azylu lze uvést, že do českého právního řádu byl zaveden s ohledem na situace, které sice nelze podřadit pod žádné jiné ustanovení upravující důvody udělení azylu, avšak jsou natolik závažné, že neudělit žadateli azyl by bylo nehumánní. Pokud je možné o mezinárodní ochraně říci, že se jedná o specifický institut ochrany cizinců, o humanitární azylu to platí dvojnásob. Není na něj právní nárok, jeho udělení či neudělení je výsledkem správního uvážení rozhodujícího správního orgánu. Soudní

přezkum je omezen na to, zda správní orgán nevybočil z mezí zákona, své rozhodnutí logicky odůvodnil, jeho procesní postup byl prost vad a konečné rozhodnutí nebylo výrazem libovůle. V podrobnostech lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2005, č. j. 6 Azs 304/2004-43, nebo ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 36/2005-48.

25. Soud zjistil, že žalovaný umožnil žalobci být v průběhu řízení plně aktivní a uvést veškeré důvody, které jej k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany vedly. Úsudek správního orgánu byl logicky soudržný, neboť žalovaný nejprve shrnul tvrzení žalobce, poté je porovnal se situací v zemi původu a na tomto základě učinil závěr o nemožnosti udělení humanitárního azylu (či jakékoli jiné formy mezinárodní ochrany). Žalovaný se v souvislosti s humanitárním azylem zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, když přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalovaný tedy shledal, že v průběhu správního řízení nevyplynul žádný důvod podřaditelný pod § 14 zákona o azylu, přičemž postup žalovaného nezavdal příčinu k pochybnostem soudu o absenci libovůle na straně správního orgánu. Lze shrnout, že žalobce neuváděl žádné vskutku mimořádné okolnosti, jež by mohly být důvodem pro udělení humanitárního azylu z toho důvodu, že jiné rozhodnutí by bylo nehumánní.
26. Na závěr soud uvádí, že situaci, kterou si žalobce způsobil svým jednáním, nelze řešit pomocí mezinárodní ochrany – řízení o udělení azylu v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců, opačný závěr by svědčil o obcházení zákona. Jak uvedl sám žalobce, na území ČR pobývá již od roku 2008, přičemž o azyl požádal až za situace, kdy mu zcela reálně hrozilo vycestování z území ČR, jelikož žalobce pozbyl povolení k legálnímu pobytu na českém území. Na tuto skutečnost taktéž poukázal v napadeném rozhodnutí již žalovaný a soud se s jeho názorem zcela ztotožňuje, neboť poskytnutí azylu nelze zaměňovat s jinými formami legálního pobytu a účelově jej užívat v případě, že ostatní možnosti obnovy pobytového oprávnění jsou již vyčerpány. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, sp. zn. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2016, sp. zn. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že: „ (...) o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, sp. zn. 3 Azs 119/2004 je uvedeno, že: „Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se o přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“ Soudu pak nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Soud proto hodnotí žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany jako účelovou, jejímž cílem je legalizace pobytu.

27. Na závěr zdejší soud uvádí, že žalovaný se nedopustil namítaných pochybení, neboť na základě zjištěných skutečností nezjistil žádnou rozhodnout skutečnost, jež by v daném případě odůvodňovala udělení mezinárodní ochrany. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a soud považuje zjištěný skutkový stav za správný a řádně zdůvodněný a napadené rozhodnutí za zcela přezkoumatelné.
28. Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
29. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 14. března 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně